

EBERUNO

Kirisi de malaikanola 1:1-2:18

Kirisi de Musala 3:1-4:13

Kirisi de Aruna bori sa'orinola 4:14-7:28

Kirisi sa'orikere deñla 8:1-10:39

Wà Luda náane ke 11:1-12:25

Lédamma 13:1-13:25

Luda Né de malaikanola

¹ Luda yá ò wa dezinone yá káaku annabino gāzĩ gèn baaagõ zénon pari, ² mōde à yá òwe a Né gāzĩ gurõ zāa kènon sa. Né pì gāzĩn Luda anduna kè, à diè kè àmbe eégõ pó sānda píngi vī. ³ Àmbe Luda gakui tékena ũ, à de à kuuna sānsān ũ. Àmbe à pó sānda píngi kūna kōn a yá'ona gbāaao. Gbēno durunkēnnena gbera à vèe musu Luda bíta oplaazi. ⁴ Lán tó kè à blè pì de malaikanõ póla nà, len à bíta deñla le. ⁵ Luda yá kèkii ò malaika kene yáó?

Ma Né n ũ, gbāan ma n i,

Kesõ:

Mégõ de n De ũ,

eégõ de ma Né ũ.

⁶ Kè Ludaa tò a daudu mò anduna guu à bè:

A malaikanõ donzi kene í píngi.

⁷ Malaikanõ yá musu à bè:

Eè a zĩrinõ li ãa ũ,

a zĩkerinõ sōo tévura ũ.

⁸ À Né yá musu sō à bè:

Luda, négõ vēena kiblekitaai ai gurõ píngime,

neégõ n kíkigo kūna yāzede ũ.

⁹ Ní ye maakenazi, n za zaakenan.

Beee yānzi Luda, n Luda, n ka kpatan,
à ponnaa pìsimma de n gbēnola.

¹⁰ Wà bè dɔ:

Dii, n anduna kāsāa pèe zaa káaku,
musu né n ɔzĩime.

¹¹ Aɔ píngi é gēte, mode négɔ kuu.

Aɔé zi kũ lán pókāsāa bà,

¹² né n koko lán uta bà,

né n lie lán pókāsāa bà.

Mpi sɔ, n kuuna ègɔ dɔnkɔ,

n gurɔɔ yāana vĩro.

¹³ À yā kèkii ò malaika kenɛ yāɔ?

N̄ vɛɛ ma ɔplaazi

ai màgɔ n ibeɛnɔ kenne n tinti ũ.

¹⁴ Malaikanɔ né nini zĩkerinɔme n píngi. Luda è n zĩ
le aɔ dɔ gbē kè aɔé m̀sina enɔlemɛ.

2

M̀sina b́ita

¹ Beee yānzi wà yāpuraa kè wá mà kũ ɔplaplaa
gínginzi, le wàton kē zéaro yānzi. ² Zaake yā kè
Ludaa diɛ malaikanɔ gāzĩ né tiasime, ben wà fĩa
bò gbē kè aɔ g̀ mazi aɔ m̀kpɛɛ z̀nenɔne a zéa, ³ tó
wée m̀sina b́ita p̀ yā da s̄ro, wé bɔɔ? M̀sina yā p̀
bò Dii kiiame, ben gbē kè aɔɔ mànɔ yāpuraa kpaa.
⁴ Luda èara à yāpuraa kpà yā p̀ia k̄n s̀edanɔ k̄n
yāb̄nsaenɔ k̄n dabuyā pari kenanɔ k̄n a Ninii
gbaa kè à kpàateteńnenɔ a poyezia.

Yesu ḡna gbēntee ũ lán wa bà

⁵ Èe ke malaikanɔn Luda anduna ziaa kè wée à
yā oo n̄anne n̄ ɔzĩro. ⁶ À kú Luda yān gukea wà bè:
Bón gbēntee ũ kè à yā ègɔ dɔnguu?

Bón à ù kè nɛ̀ l̀aakarì dɔa?

⁷N à kè kēsāna malaikanɔzi fète,
n à kpà kìn kɔn gakuio kɔn bèeɔ,

⁸ń tò pò sānda pínɡi mì s̀ienɛ.

Kè Ludaa tò pò sānda pínɡi mì s̀ienɛ, èe à ke tó m̀isienanɛ sairo. Tia la, wée e kè pò sānda pínɡi mì s̀ienɛ ɡ̃iaro, ⁹mòde wá è kè Yesun wà téa. Luda à kēsā malaikanɔzi ai gurɔ plaa, ɛ Luda gb̃kɛɛ guu à ga gb̃ pínɡi ɡ̃ɛ ù, ben à à kpà kpatan kɔn gakuio kɔn bèeɔ ga nawēa kè à kè yānzi.

¹⁰Lán pò sānda pínɡi b̀ò Luda kiia nà, bens̀ò pò sānda pínɡi de à pò ù, kè à yezi à ɡ̃ kɔn gb̃ɛɔ parì a gakui guu a nénɔ ù, à k̃ s̀iò à gb̃ kè m̀isina zé b̀òńne ke papana nawēakena guu. ¹¹Gb̃ kè ã ɡ̀ò Luda gb̃ɛɔ ù kɔn gb̃ kè è ń ke Luda gb̃ɛɔ ùuo, ń pínɡi de d̀onk̀mɛ. Beee yānzi ń sisina a gb̃ɛɔ ùu è à wí k̀uro. ¹²À bè:

Mé n tó b̀o ma gb̃ɛɔ té,
mé n sáabu kpá kakɔana guu.

¹³À bè d̀o:

Mé à náanɛ ke.

À bè d̀o:

Máe kè kɔn né kè Ludaa kpàmaano.

¹⁴Zaake né pínɔ né gb̃ɛnteenɔmɛ, àpi se ɡ̀ò gb̃ɛntee ù lán ń bà, ɛ à ga à Ibilisi kè è mó gaao kaate, ¹⁵à gb̃ kè ãɔe ṽiá kee gaanɛ wèe z̀ò blee ai ń ẁendi lénɔ bo. ¹⁶Yāpuraa guu malaikanɔn èe ɔ daam̃maro, Ibraĩ boriinɔmɛ. ¹⁷À k̃ s̀iò à ɡ̀ò lán a dāaronɔ bà yā sānda pínɡi guu, ɛ à ɡ̀ò Sa'oriki s̀iude náanɛdee ù Luda z̃i guu, gb̃ɛɔ durun agbaakpab̀ò ù d̀o. ¹⁸Zaake à nawēa kè à ỹagwana f̃, eé f̃ à gb̃ kè wèe ń ɛɛ wà ń gwaano faaba ke.

3

Yesu de Musala

¹ Beee yānzi ma gbēnɔ, amɔa kè Luda a sisi a mɔ a kiianɔ, à laasuu lé Yesu kè Luda à zì Sa'oriki kè wa zεo ũua. ² Náanedeemε Luda kè à à dienε lán Musa de nà Luda ua guu. ³ Lán uakaeri bēε egɔ de uala nà, len Yesu gakui bíta de Musa póla le. ⁴ Ua sānda píngi a kaeri vī, bensɔ pɔ sānda píngi Kaerin Luda ũ. ⁵ Luda ua zīkeri náanedeemε Musa ũ, yā kè Luda é oo sèdadeemε. ⁶ Kirisi sɔ bedee pì néme. Luda a ua nàne à ɔzī. Wámbe ua pì ũ, tó wá kpé wée tāmaa kè wá vī lé gbēε kɔn swèo kpáena.

Luda gbēnɔ kámmabokii

⁷ Beee yānzi lán Luda Ninii ò nà:
 Tó a Luda kòto mà gbàa,
⁸ àton swāgbāaa ke lán a dezinɔ kè nàro,
 kè aɔ ma le wà ma gwa gurɔɔ kè aɔ bò ma kpεε gbáan.
⁹ Baa kè aɔ ma yākenanɔ è wè baplaa,
 aɔ ma le wà ma gwa gwe, aɔ ma gbàa lé gwà.
¹⁰ Ben ma pɔ fè gbē pìnɔzi,
 ma bè gbē sāsānanɔn n ũ,
 aɔɔe ma zénɔ dɔro.
¹¹ Ben ma la dà ma pɔfε guu ma bè,
 aɔé gε ma kámmabokiinlo fá.
¹² Ma gbēnɔ, à làakari ke a gbēke tóngɔ swè zaa ludanaanekesai vī ai à gá kεo Luda Wëndidearo.
¹³ Guu kè è dɔ kè eè be Gbàamε píngi, àgɔ lé daakɔa,
 le durun tón a gbēke sāsā à swāgbāa kūro yānzi.
¹⁴ Kirisi gbēnɔn wa ũ, tó wá náane kè wá vī zaa káaku kūna gbāngbān ai à léa. ¹⁵ Lán wà ò nà:
 Tó a à kòto mà gbàa,

àton swāgbāaa ke lán a dezinò kè nà
gurɔ̀ kè aṣ̀ b̀ò ma kpεero.

¹⁶ Dénɔ̀n gbē kè aṣ̀ Luda kòto mà aṣ̀ b̀ò à kpεenò
ũ, tó èe ke gbē kè Musa ní b́e Igipitinò baasiroo?

¹⁷ Dénɔ̀n Luda pò f̀éńzi ai wè baplaa, tó èe ke gbē kè
aṣ̀ durun kè, aṣ̀ gè g̀ò kaena gbáa guunò baasiroo?

¹⁸ Dénɔ̀n à la dàńne kè aṣ́e gē a kámmabokiinlo, tó èe
ke gbē kè aṣ̀ g̀i à yá mazinò baasiroo? ¹⁹ Wá è kè aṣ́e
e wà g̀enlo aṣ̀ ludanaanekesai yānzi.

4

¹ Zaake gēna kámmabokiin kè Luda à lé gbè kpé
kuu, wà làakari ke, le wa gbēke tón koraziro. ² Zaake
wa baaru nnaa mà lán ní bàme, mode yá kè aṣ̀ò mà
pì àre v́ínnero, kè aṣ́e ma kón ludanaanekenaoro
yānzi. ³ Wamɔ̀wa kè wa yá pì sínò, weè gē
kámmabokii pìn. Aṣ́pinò sṣ̀ Luda bè:

Ma la dà kón p̀of̀eo ma bè,
aṣ́e gē ma kámmabokiinlo.

À yá beee ò, baa kè à a zĩ mì dè zaa andunakaεgurɔ̀,
⁴ zaake wà gurɔ̀ swεεplaade yá ò Luda yān gukea
wà bè, gurɔ̀ swεεplaadee zĩ Luda kámma b̀ò kón
zĩ kè à kènò ṕingi. ⁵ Wá mà tia à bè, aṣ́e gē a
kámmabokiinlo. ⁶ Zaake gbē kè aṣ̀ baaru nnaa pì mà
zaa káakunò e g̀enlo, kè aṣ́e síro yānzi, ben à gēna
g̀ò gbē pāndenɔ̀ne. ⁷ Ben Luda èara à gurɔ̀ ke dìe d̀ò
wè be Gbàa, beee g̀bera à g̀i kè ben à Dauda gbà lé,
à ò lán wà ò nà tia:

Tó a à kòto mà gbàa,
àton swāgbāaa kero.

8 Tó Yɔsua gèńyo kámmabokii pìn yā, le Ludaa e gurɔ pānde yā o zāaro. 9 Àmbe à tò kámmabokii gò Luda gbēno pò ù. 10 Zaake gbē kè gè Luda kámmabokiin kámma bò kɔ̃n a zĩome, lán Luda kámma bò kɔ̃n a zĩio nà. 11 Tó lemε, wà wée tã wà gē kámmabokii pìn, le wa gbēke tón gí Luda yā mazi, à fu lán n̄ bàro yānzi. 12 Luda yā bēε bensō à gbāa, à lé nna de fēεda kpa plaplaaala. È n̄ zō à gē n̄se guu ai niniin, è gē mēpepekōrekiin ai wá ufun, è laasuu kɔ̃n n̄se yāo gwagwa. 13 Luda pókεna kee utenanero, à ke kpáne guuziro. Luda kè wé wa yāno sée wà sinne é pò sānda píngi e ai a biia.

Yesu de sa'orikinla

14 Zaake wá sa'oriki isi kè ludambεε wèkōa ai Luda kiia vī Luda Né Yesu ù, wàgō zé kè wá sē yā kūna gíngin. 15 Zaake wá sa'oriki vī kè eé f̄s̄ à wa wēnda d̄s̄ wa gbāasaikεε guu. Wà à yō wà gwà lán wa bà yā píngi guu, è durun kero. 16 Beee yānzi wà s̄s̄ Luda Gbēkεkenneri kiblekitazi kɔ̃n swēo kpaena, le à wa wée gwa à gbēkεε kewe à gurɔa.

5

1 Wè sa'oriki píngi sé gbēno téme, wè à die n̄ wéedee ù Luda kiia, àgō gba kpáa, àgō à gbāgbāañne n̄ durunno yānzi. 2 Eé f̄s̄ à ke kɔ̃n gbē kè aō sāsā aō d̄nasaikεε guunɔ busebuse, zaake àpi kú kɔ̃n gbāasaikεεome se. 3 Beee yānzi séde à saa o a zīnda durun yā musu, lán è o gbē kpaaano pò musu nà se do. 4 Gbēke è a zīnda ká kpata pìnlo. Luda bé è à kán, lán à Aruna kàn nà.

5 Len se Kirisi e a zīnda ká sa'oriki kpatanlo, Luda bé à à kàn à bè:

Ma Nén n ũ,
gbàan ma n i.

⁶ À bè Luda yān gukea dɔ:

Négɔ de sa'ori ũ ai gurɔ píngi Melékizedeeki zékpaæa.

⁷ Gurɔ kè Yesu kú anduna guu à adua kè kɔn wii gbãaao kɔn wée'io, à kúe kè Luda kè eé fɔ à a sí gaaane, ben Luda à yā mà, kè è à yā da yānzi.

⁸ Baa kɔn à Ludanekεεo, à mìsiεna Ludane dàda a nawεakεna guu. ⁹⁻¹⁰ Kè maaa pèkɔrea à yāa, Luda à kà sa'oriki ũ Melékizedeeki zékpaæa, ben à gò mìsina kè è yāaroo bókii ũ gbē kè aōè à yā maanɔne n píngi.

Làakarikεna funazi

¹¹ Yā beee musu wá yā vī pari wà oare, mɔde à bókɔtena zī'ũme, zaake eè yā dɔrɔ dɔ kpaaro.

¹² Amɔa kè a gí ken lán kè bà, à maa àgɔ de yādannerino ũme, mɔde ai tia á kpé de wà εara wà Luda yā kè wè dada gbē dufunɔne dadaare dɔ. Yɔ'i bé à kɔ siao, ée ká à ú blero. ¹³ Zaake yɔmiri píngi né néme, èe ká à ɔεε dɔkɔzi kɔn ɔplaaoro. ¹⁴ Ú sɔ né gbē kàsara kè aɔ kɔ dɔonɔ pómε. Aɔ à maa kɔn à zaaao dɔkɔzina dàda.

6

¹ Beee yānzi wà Kirisi yādannεna káakupɔnɔ kpá kpeε, wà gá æ ai wà gɔ gbē papananɔ ũ. Èe ke wé εara wàgɔ yátákpaεna kènɔ gbè sísi dɔnlo: Kpeεlina yā gènɔne, ludanaanekεna, ² batisi yādadana, ɔnammana, gènɔ fεεna ke zia yákpaekεna. ³ Tó Ludaa wè, wé yā beenɔ kpá kpado wà gá æ. ⁴ Zaake tó gbē wée kè, à ludangbaa è, à baka kú Luda Nini guume, ⁵ tó à Luda yā kɔn anduna kè

èe mɔɔ gbãaaɔ dà à gwà, à à nnaa dõ ⁶ gbasà à fù, zé kuu kè à ɛara à nɔsɛ liɛ dɔro, zaakɛ èe Luda Né paa lía dɔmɛ, èe wí daaa gupuraaame. ⁷ Tó lou e maa tɔtɛa gɛ̀n baaagõ èe mɔdɔ ee, ben à pɔ kè àrɛ vī búbarinɔnɛ b̀̀ɛ, Luda è aubarika dan. ⁸ Tó à lè kɔ̀n lɛkarao b̀̀ɛ sɔ̀, à ginamɛ, à zà kɔ̀n lékɛnaoro. Eé mì dɛ kɔ̀n téomɛ.

⁹ Apinɔ sɔ̀ ma gbɛ yenzideenɔ, baa kè wá ò lɛ, wa làakari kpaena a yã musu kè á kú kɔ̀n yã maaa kè b̀̀ò m̀̀sina zé guunɔ. ¹⁰ Luda è yã kɛ a zéa, a yãkɛnanɔ kɔ̀n yenzi kè á v̄oo é s̄nlo, zaakɛ a dɔnle kè à gbɛ̀nɔnɛ, bensɔ̀ á kpé ée kɛɛ. ¹¹ Wá yezi a baade gõ aĩa vī lɛ ai à léa, lɛ àton seka kɛ pɔ kè a wéɛ dɔzi yã musuro. ¹² Àton mɛa kero. À gbɛ̀ kè aɔɔɛ Luda náanɛ kɛɛ kɔ̀n menao aɔɔɛ pɔ kè Luda à lé gbè eenɔ zékpae sé.

Lé kè Ludaa gbè seka v̄ro

¹³ Gurɔɔ kè Ludaa e lé gbɛɛ Ibraĩnɛ, kè gbɛ̀kee kuu dɛàla à síoro, beee yãnzin à sì kɔ̀n a kuunaozi ¹⁴ à bènɛ, é aubarika dan yãpura à tó à borii kaaranɛ. ¹⁵ Ibraĩ mena f̄̄, ben à pɔ kè Luda à lé gbè̀nɛ è. ¹⁶ Wè yã sí kɔ̀n gbɛ̀ kè dɛ̀nla tóomɛ. Ladana bé è tó wà yã yãpuraa d̄̄, bensɔ̀ è lɛokpak̄̄a k̄k̄̄aĩnɛ. ¹⁷ Ludaa yezi à ɔdɔa gbɛ̀ kè à légbèna é ḡ̄ n̄ pɔ ũunɔnɛ wásawasa kè à lé liɛna v̄ro, ben à sì kɔ̀n a kuunao. ¹⁸ Lemɛ yã mèn plaaa kuu kè liɛna v̄ro, Luda é f̄̄ à egeɛ to à musuro. Yã p̄nɔɔ e wamɔwa kè wa nazinɔ gbaa swè maamaa, lɛ wà tãmaa kè wà wéɛ dɔzi da seka sai. ¹⁹ Wá tãmaa beee vī wa wèndibadɔbɔ ũ. Á náanɛ vī, bensɔ̀ à gbãa, è ḡɛwao lábure kpɛɛ ai Luda kúkiia, ²⁰ guu kè Yesu gĩake à

gènwe à gǝ sa'oriki ũ ai gurɔ pínɡi Mɛlɛkizɛdɛki zékpaɛa.

7

Sa'oriki Mɛlɛkizɛdɛki

¹ Mɛlɛkizɛdɛkin Salemu kína ũ yǎ, Luda Musude sa'orime. Gurɔ kè Ibraĩ zǐ blè kínanɔa èe suu, ben Mɛlɛkizɛdɛki gǎa à dààɛ, à sa maaa ònɛ, ² ben Ibraĩ auziki kè èe suuo pínɡi kuridee kpàa. Mɛlɛkizɛdɛki tó kè bè yǎzɛde kí. Beee gbɛra Salemu kína beee bè, aafia kí. ³ À de kǝn dao kǝn dezino vĩro, à wèndi naana ke mìdɛna vĩro. À bò lán Luda Né bàme, sa'orin à ũ ai gurɔ pínɡi.

⁴ À gwa lán à bíta de nà. Wa dezi tontori Ibraĩ auziki kè à sèe zǐlan kuridee kpàa. ⁵ Musa doka dìɛ Levi borii kè aǝ de sa'ori ũunɔnɛ, aǝ pó kuridee sí n̄ Isaraili daanɔa, baa kǝn n̄ Ibraĩ borikɛɛo. ⁶ Mɛlɛkizɛdɛki né Levi boriinlo. Baa kǝn beeeo à Ibraĩ pónɔ kuridee sì, à sa maaa ò Ibraĩ kè Luda lé gbènenɛ. ⁷ Seka sai gbè kè sa maaa ò gbène bíta de gbè kè à sa maaa ònela. ⁸ Sa'ori kè aǝ pó kuridee sí pìnɔ né gbè kè aǝ gaanɔmɛ. Mɛlɛkizɛdɛki sǝ, gbè kè wà bè ègǝ kuu ai gurɔ pínɡin à ũ. ⁹⁻¹⁰ Gurɔ kè Mɛlɛkizɛdɛki gǎa à dà Ibraĩɛ, wè Levi i kòro, à kú a dezi de Ibraĩ plèmmɛ. Beee yǎnzi weé fǝ wà be sé, gurɔ kè Ibraĩ pó kuridee pì kpà, Levi borii kè wè pó kuridee kpámmanɔ bé wà kpà.

Yesu de lán Mɛlɛkizɛdɛki bà

¹¹ Levi bori sa'ori pìnɔn doka kè Musa kpà Isarailinɔa kǎsǎa ũ. Tó aǝ fǝ wà tó gbèno gǝ papana, weégǝ sa'ori pǎnde nii vĩ lán Mɛlɛkizɛdɛki bà dɔro, sé Aruna bori sa'ori zékpaɛ. ¹² Tó sa'orino liɛ, séde

doka liε. ¹³ Gbē kè wà yā beeenɔ ò à musu né Isaraili borii kè à gbēkee e sa'ona zīi kε zikiroomε. ¹⁴ Zaake wá dō sãnsã kè wa Dii bò Yuda borii guumε. Wèe ma kè Musa sa'ona yā ò borii pì musuro. ¹⁵ Yā kè yā pì wée bòn yè: Sa'ori pānde bò lán Melekizεδeki bà. ¹⁶ À gōna sa'ori ũu né doka ke borike yānlo. À wèndi kè è yāaro gbāaa yānzime. ¹⁷ Zaake wà bè: Né gō de sa'ori ũ ai gurɔ píngi Melekizεδeki zékpaen. ¹⁸ Wà doka kè kuu yāa pì kpà kpado, kè à gbāaro, bensō à kuu póke ũro. ¹⁹ Zaake doka pì e tó gbēke gō papanaro. Ben tāmaa kè sãɔ zé bōwe, kè wa sōo Ludazi.

²⁰ Beee gbera Luda e beee kε ladana sairo. Gbē kpaaanɔ gō sa'orinɔ ũ ladana saime, ²¹ mɔde Yesu gō sa'ori ũ kōn ladanao, kè Luda bène:

Dii la dà eé lé sɔkparo,

à bè eé gō de sa'ori ũ ai gurɔ píngi.

²² Ladana pì yānzi Yesu kpegaaudee ũ kè tò Luda bà kuunańyo dufu de a ziila. ²³ Beee gbera sa'orinɔ pari yā, zaake gaa è tó aōgō kú n zīi guu gurɔ píngiro.

²⁴ Mɔde kè Yesu kuu ai gurɔ píngi yānzi, à sa'orikεε gēblena vīro. ²⁵ Beee yānzi eé fō à gbē kè ašè sō Ludazi à gāzīnɔ mì sí mámmam, zaake à kuu ai gurɔ píngime, ègō kúε keńne Ludane.

²⁶ Sa'oriki beee taka bé à kō sīwao. À kuuna adona. À yā zaaa ke gbāsī vīro. Luda à kēkōa kōn durunkerinɔ, à à sè à tào musu ai a kiia. ²⁷ À bà kú kōn sa'ona lán guu e dɔɔ nào lán sa'oriki kpaaanɔ bàro. Gbē pìnɔ è saa o n zīnda durunɔ yānzi kōn n gbēnɔ pónɔ dɔ. Àpi sōo ò gèn dome, kè à a zīnda kpà.

²⁸ Musa doka è gbēnɔ ká sa'orikinɔ ũ aš gbāasaikεε

guume, mɔde kɛ Ludaa la dɔ doka pì diena gbera, ben à a Né kɛ gɔ papana ai gurɔ píngi kàn.

8

Yesun wa Sa'oriki u

¹ Yá kɛ wée oo mìn yè: Wá sa'oriki beee taka vī v̄ena kiblekitaa musu Luda Bítadee ɔplaaɓi. ² È zīi kɛ Ludakukiia, bisakuta yāpura kɛ Dii dòn, è kɛ pɔ kɛ gbɛnteenɔ dònlo. ³ Zaake gbadana kɔn sa'onao yānzin wè sa'oriki píngi kázi, à maa àpi gɔ pɔ vī à kpá se. ⁴ Tó à kú anduna guu, eégɔ de sa'ori ūro, zaake sa'ori kɛ aɔè gbaanɔ kpá lán doka diè nànnɔ kuu kò. ⁵ Zīi kɛ aɔɔe kɛɛ né pɔ kɛ kú musu takame, à niniime. Beee yānzi kɛ Musa yezi à bisakutaa dɔ, Luda bène à làakari kɛ à pɔ kɛ a à taka òɔanɛ kp̄iii musu kɛ lán à de nà píngi. ⁶ Yesu bé Luda bà kuunawao yākek̄eri ū. Zaake Luda bà kuunawao pì de à bà kuunaño ziila, zīi kɛ wà dāne de sa'oriki p̄innɔ p̄ola. Luda bà kuunawao pì légbēna de à ziila dɔ. ⁷ Tó Luda bà kuunaño zii pì papaname yā, le à plaadee zé v̄iro. ⁸ Kɛ Dii Isarailinɔ taari è à bè:

À gurɔ e mɔɔ kɛ mé ma bà kuuna kɔn Isarailinɔ kɔn Yudanɔ dufu kɛ.

⁹ Eégɔ de lán ma bà kuuna kɔn n̄ dezinɔ

gurɔ kɛ ma n̄ k̄ū n̄ ɔɔa

ma n̄ b̄ɔe Igipiti bàro.

Zaake aɔɔe zɛ kɔn ma bà kuunañooro,

ben ma n̄ tón.

¹⁰ Ma bà kuuna kɔn Isarailinɔ gurɔ beeenɔ gbera yān yè:

Mé ma dokayānɔ dañne n̄ n̄ɔse guu,

mé kḗ n̄ swèa.
Mégõ de n̄ Luda ũ,
aõégõ de ma gbẽno ũ.

¹¹ Aõ gbẽke é yā dada a daanero,
aõ gbẽke é ma dõna da a gbẽnero,
zaake aõ píngi égõ ma dõme,
né féte gbẽnsi n̄ píngi.

¹² Mé sùu keńyo kõn n̄ taarinõ,
mé n̄ durunnõ yā da dõro.

¹³ Kè Luda bà kuunańyo dufu pì yā ò, à à káakupõ zi
bò. Pó kè zi kũ à b̀usa, à kpana guuzi z̀aro.

9

Luda bà kuunańyo zi sa'ona

¹ Luda bà kuunańyo káaku dõnzi zékpaeno v̄i kõn
Ludakukii kè kú t̄õteo. ² Fitia kõn teebu kè wè
bur̄edi káea Ludaneo kú gãnu kè wè be guu kè kú
adonan. ³ Kpéne kè wè be Ludakukii pì kú lábure
plaadee kp̄ee. ⁴ À guun tuaetiti kpatakii kè wà
pì kõn vuraõ kún kõn Luda bà kuunańyo àkp̄ati
kè vura kúea mámmam-o. Vura loo kè mana kú à
guu kú àkp̄ati pì guu kõn Aruna gò kè lá b̀õrõ kùo
kõn Luda yãdiena gbè walaanõ. ⁵ Àkp̄ati pì musu
kerubu gakuideenõ kú durunkẽnn̄ekiila. Pó p̄inõ
b̄k̄õtena doodo gurõõn ỳero.

⁶ Lán aõ kaena le, sa'orinõ ègõ ḡee ḡanun ḡèn
baaagõ aõ n̄ sa'ona z̄ii ke. ⁷ Sa'oriki bé è ḡe kp̄etu
ḡèn do wè doo guu, bensõ è ḡe aru sairo. È aru pì
fãfã a z̄inda durun yãnz̄i kõn a gbẽno pó kè aõ kè
dõnasaik̄ee guuo. ⁸ Luda Ninii e d̄õõawe, gurõ kè
kpé káaku pì kuu, Ludakuki zé w̄enaro. ⁹ Beee e
yā l̄ek̄õziwe kõn tia yãõ à bè, pó kè d̄õnz̄iri è Luda

gbaano kɔn sa'opo kɛ è kpáano è fɔ à à kù ke gbãa mámmamlo. ¹⁰ Yã diena pínò né mèbaayãme. Póble kɔn íminao kɔn gbásĩbɔna bori sãnda píngio yãme. Wà diè ai zé dufu gurɔɔ gɔ káme.

Luda bà kuunaño dufu sa'ona

¹¹ Ben Kirisi mò yã maaa kè kà tiaa sa'oriki ũ. À gè bisakutaa kè bíta bensɔ à papana de à káakupɔlaa guu, kè gbẽntee bé à d̀ro, anduna kèki pón s̀ro.

¹² Èe gè Ludakukiin kɔn blè ke zù aruoro, à gè kɔn a zĩnda aruo gèn dome, à gbẽno b̀o ai gurɔ píngi.

¹³ Zaake wè blè aru kɔn zùsware aruo kɔn zùnunu kè wà kpàta túbuo fãfã gbè kè aɔ gbásĩnoa wà gbásĩ b̀oóngu, ¹⁴ weé Kirisi pó o d̀ó? À a zĩnda kpà Ludaa see sai kɔn Ninii kè ègɔ kuu ai gurɔ píngi gbãaa. À aru è wa swè pípiwe b̀ona kèkèkena gè pínò guu, le wà zĩ ke Luda Wèndidenè.

¹⁵ Beee yãnzì Kirisi bé Luda bà kuunaño dufu yãkèkeri ũ, le gbè kè Luda ń sísinò auzenna kè à à lé gbè e yãnzì. À gà le à ń bo, à taari kè aɔ kè Luda bà kuunaño zi yã musunò kèíne.

¹⁶ Tó wà yezi wà zĩ ke gbè légbèdienna, sé wàgɔ d̀ó sãnsãn kè adee gà,

¹⁷ zaake gaa gberan légbè ègɔ gbãaa v̄. Tó légbèdièri kpé b̄e, légbè ègɔ gbãaro.

¹⁸ Beee yãnzìn wèe Luda bà kuunaño káakupɔ pì kya ke aru sairo. ¹⁹ Kè Musa doka yãdienano ò baade píngi wáa, à sãkã

t̄ã zónzon kɔn s̀s̀v̄l̄ão s̀ è z̀ z̀s̀warene b̀ro kɔn blèkofii aru kè wà yãk̄te kɔn íoa, à fãfã Musa dokaa kɔn gbẽnoo d̀o ń píngi ²⁰ à bè, Luda bà kuunaño arun gwe, kè à dièare à kũna.

²¹ Len Musa aru fãfã bisakutaaa kɔn sa'ona zĩkeb̀noo d̀o píngi. ²² Doka

guu aru bé è gbāsī bọ pọ paride pínɡin. Arukwεεna sai durunno kēnnεna kuuro.

Kirisi a zīnda kpà sa'opọ ũ durun m̀dena yānzi

²³ Zaake à kō sio wà gbāsī bọ pọ kè kú ludambεε taka pìnnon lán beee bà, sa'opọ kè de beelaa kō s̀ kōn ludambe pọ pìnno. ²⁴ Zaake Kirisi e gē Ludakukii taka kè gbēntee d̀nlo, à gè à yāpuradeen ludambεε, guu kè à kún tia wa Zenyodee ũ Luda aεzī. ²⁵ Sa'oriki è gē Ludakukiin kōn pókāde aruo wè kōn wèo, m̀de Kirisi e gē le à a zīnda kpà gèn baaagō yānziro. ²⁶ Tó èe ke lero, le èe nawēa keε gèn baaagō zaa andunakaεgurō. Yāpuraa guu à m̀ gèn domε gurō kè anduna kà a kákii sa, à a zīnda kpà sa'opọ ũ, le à durun m̀ de. ²⁷ Ludaa diε gbēnteene à ga gèn do, gbasa à yākpae keo, ²⁸ len Kirisi a zīnda kpà gèn do le, à gbē pariino durun di a m̀a. Éé εara à m̀ à gèn plaadeeo, èe ke durun yānzin doro, le à gbē kè aō wéε dōzinō m̀ sí yānzimε.

10

¹ Musa doka né yā maaa kè èe m̀o takamε, èe ke yā p̀nlo. Beee yānzi sa d̀nkō p̀i ona gèn baaagō wè kōn wèo è fō à gbē kè aōe sōo Ludazino ke papana zikiro. ² Tó saa p̀i ona gbāsī b̀ d̀nzirinon gèn do ai gurō p̀ngimε yā, le aō kù kè gbāa, wà à ona t̀o. ³ Yāpuraa guu sa'ona p̀i bé è gbēno durun yā d̀ngu wè kōn wèo. ⁴ Zaake zùsware kōn blèkofio aru è fō à durun kēm̄ma zikiro. ⁵ Beee yānzi kè Kirisi e m̀o anduna guu, à bè Ludanε:

Ń ye sa'opọ ke gbaaziro,
ben n gbēntee m̀ kēmε.

⁶ Sa'pɔ kè wè ká tén à té kũ
kõn sa'opɔ kè wè o durun yã musuo
è kénnero.

⁷ Ben ma bè: Maè kè!

Lán wà kě takadan ma yã musu nà,
ma mɔ n pɔyezi kemε, Luda.

⁸ Káaku gã à bè, sa'ona kõn gbaao kõn saa kè wè ká
tén à té kũo kõn saa kè wè o durun yã musuo è ká
Ludanero, à yeziro, baa kè doka bé à diε. ⁹ Ben à bè,
áε kè, a mɔ à pɔyezi kemε. À à káakupɔ kpà kpadozi
à plaade diena yãzi. ¹⁰ Luda pɔyezi pì kena guu
Yesu Kirisi a zĩnda kpà sa'opɔ ũ gèn do, à tò wá kú
adona Luda gbẽno ũ.

¹¹ Gurɔ píngi sa'orino ègɔ kú n zĩ guumε, aɔgɔ sa
dõnkɔ kè è fɔ à durun kě́nne zikiroo oo gèn baaagɔ.

¹² Kirisi sɔ saa ò durun yãzi gèn dome ai gurɔ
píngi, ben à gàa à vèε Luda ɔplaazi. ¹³ Zaa gurɔ
beean à kú gwe, èe dãa Luda a ibeenɔ keare a tinti
ũ. ¹⁴ Zaake sa'ona gèn doo pì guu, à tò gbẽ kè à gbãsí
bò́ngunɔ gò papana ai gurɔ píngi. ¹⁵ Luda Nini èara
èe yã pì oowe do à bè:

¹⁶ Ma bà kuunańyo gurɔ beeenɔ gbera yãn yè:

Mé ma dokayãno dańne n nòse guu,

mé kě n swèa.

¹⁷ Gbasa à bè:

Mé n durun kõn n taarino yã da dɔro.

¹⁸ Lán à n durun kě́nne nà, sa'ona n yãzi zé vĩ dɔro.

Wà sɔ Ludazi

¹⁹ Beee yãzi ma gbẽno, kõn Yesu aru gbãaaó wá
gèna Ludakukiin zé vĩ kõn swèo kpaena, ²⁰ zaake à
wèndi zé dufu bòwe a mè gãzĩ à gèwao lábure kpεε.

21 Lán wá sa'ori ìsi vī nà Luda uakūri ũ, 22 wà sō Ludazi kōn nòsɛo do kōn à náanɛkɛna seka saio kōn swè kè wà pìpi wà taari laasuu bò à guuo kōn mè kè wà à zú ò kōn í wásawasao. 23 Wàgō tãmaa kè wa zɛo kūna gíngin, zaake Luda à lé gbè, bensō à náanɛ vī. 24 Wà làakari dɔkɔa, wà té ká kōn yenzi kōn maakɛnao yã musu. 25 Wàton pã kpá wa kakɔanazi lán gbɛkɛnɔ è kɛ nàro. Wà lé dakɔa, atɛnsa lán á è Dii sugurɔɔ e kaa kī nà.

26 Tó wa yãpuraa mà wá dɔ̀, tó wá kpé wée durun kɛɛ gĩanzi, sa'ona kè eé durun kēwa kuu dɔro. 27 Pó kè gòwee bé à de wàgō wée dɔɔ yãkpaezi ũ kōn swèkɛnguo kōn té gbãaa kè eé Luda ibɛɛnɔ kaateo. 28 Wè gbè kè gí Musa doka dazi de à wée gwana sai gōon plaa ke aagō sèedakɛna musu. 29 Tó gbè kèɛ pèɛ Luda Néa, ben à kya kà Luda bà kuunaño aru kè à gbãsi b̀agun, ben à Nini Gbèkɛkɛnnɛri s̀s̀s̀, àgō dɔ̀ kè à wéetãmma égō bíta de beeela maamaa. 30 Zaake wá yã kèkii òri dɔ̀ à bè, ámbɛ é gɛɛ bońma, ámbɛ é fía bońnɛ. Wà bè dɔ, Dii é yãkpae kɛ kōn a gbɛnɔ. 31 Yã pãsimɛ, tó n lɛɛ n da Luda Wèndide ɔ̀zĩ.

32 À laasuu lé a kuuna yãaa. A wéekɛna gbera a nawɛa f̀ a ɔsi bíta kana guu. 33 Zĩkɛnɔa wè a s̀s̀s̀, wè wée tãawa parii guu. Zĩkɛnɔa eè zɛ kōn gbè kè wèè wée tãam̃ma lán beee bànɔo. 34 A pisinano wènda dɔ̀. Kè wà a pónɔ s̀awa, a wezi kōn ponnaao, zaake á dɔ̀ kè a auziki maaa kè eégō kuu ai gurɔ pínɡi vī. 35 Beee yãanzi àton tó a wórɔngɔ kè àrɛ vīare bíta kēawaro. 36 Séde àgō mɛna vī, lɛ à pó kè Luda à lé gbè e à poyezi kɛna gbera.

37 Zaake à gò fétɛmɛ, eé gí kero,

kè gbě kè èe mɔɔ é pita.

³⁸ Gbě maaa égɔ̄ kuu ma náane kè èe kee yānzi, mɔde tó à sòkpa kpee, ma pɔɔ égɔ̄ nnaro.

³⁹ Gbě kè aǎè bɔru kpee aǎ ñ zĩnda kaatenɔn wa ũro. Gbě kè aǎ Luda náane kè aǎ mĩsina ènɔn wa ũ.

11

Gbě káakunɔ ludanaanekena

¹ Ludanaanekenan tãmaadɔnaa seka sai ũ, yā kè wè wée siàlero sina yāpuraa ũ. ² Gbě káakunɔ ludanaanekena bé à tò Luda ñ sáabu kpà.

³ Wa ludanaanekena bé à tò wá dɔ̄ kè à yā'ona bé à anduna kàe. Pó kè wè wée siàleeron à pó kè wè wée siàle kèo.

⁴ Abila ludanaanekena bé à tò à sa'ona Ludaa maaa dè Kaini pɔla. À ludanaanekena yānzin Luda à sáabu kpàzi, à à diè gbě maaa ũ, ben à à gbaa sì. Baa kè à gà, wá kpé wée à yā maa Luda náane kè à kè pì yānzi.

⁵ Enɔku ludanaanekena bé à tò Luda à sè, le àton garo yānzi. Wèe à e dɔro, kè Luda à sè bɔna anduna guu yānzi. Ai Luda gɔ̄ gá à sé, à à sáabu kpà, à bè à yā kàare. ⁶ Gběke yā è ká Ludane à náanekena sairo. Séde gbě kè èe sɔzi sí kè à kuu bensɔ̄ è fĩa bo a kii weterinɔne.

⁷ Kè Luda lé dà Nuua yā kè wèe e yāroo musu, ben à Luda náane kè, à à yā mà, à góro'ite kè, à a uadeenɔ mĩ sio. À ludanaanekena bé à tò yā vèe andunaa, bensɔ̄ Ludaa tò yā b̀o nna a náane kè à kè pì yānzi.

⁸ Kè Luda Ibraĩ sisi le à gá b̀usu kè é kpáa àgɔ̄ vĩ guu, ben Ibraĩ Luda náane kè, à Luda yā pì mà. À b̀ò b̀e, baa kè à guu kè èe gaan pì dɔro. ⁹ À Luda náane

kè, ben à bæ pèe bisakutaa ũ b̀usu kè Luda à lé gbène pì guu nibo ũ. Leme do Isaaku kōn Yakubuo, zaake Luda légbēna pì g̀ò ní p̀ó ũme. ¹⁰ Zaake wéte kè Ludaa kàe à bò à kāsāpēenan Ibraĩ wée dozi.

¹¹ Sara ludanaanekena bé à tò à zé è à nò s̀ì, baa kè pāame, bensō à zi k̀ù, zaake à dō kè Luda kè lé gbèare náane v̄i. ¹² Baa kè à zi k̀ù, g̀ōgbē mèn doo pì borii kè pari lán s̀osoneno ke ísiale b̀usu'aatē bà, wéé f̄o wà à lé d̄oro.

¹³ Gbē p̄ino g̀aga ní p̄ingi ní ludanaanekena guu, p̀ó kè à à lé gbè̀neneno ena sai. Aō è k̄aaa wà gbāake kpàzi. Aō bè, nibo kōn b̀amōnon ní ũ anduna guu kè. ¹⁴ Gbē kè aōè o leeno e dooawe kè wèe ní z̄inda b̀usu nii deeme. ¹⁵ Tó b̀usu kè aō b̀on b̄egen aōe kee yā, le aō zé è aō èara wà tà gwe. ¹⁶ M̄ode b̀usu kè maa de beelaan aōe à nii dee, àmbe ludambe p̀ó ũ. Beee yānzi tó wà Luda s̀isi ní Luda ũ, è kene w̄iyā ũro, zaake à wétēdaa kàe ní p̀ó ũ.

¹⁷⁻¹⁸ Kè Luda Ibraĩ ỳò à gwà, ben Ibraĩ Luda náane kè, à Isaaku kpà sa'opo ũ. Luda lé gbène yā à bè, Isaaku boriinon weégae bene a boriino ũ. Baa kōn beeo à zè kōn a né mèn doo pì kpanao. ¹⁹ À s̀ì kè Luda gbāaa é f̄o à g̀eno f̄ee b̄ona gaan, ben à de lándō wà be à èara à Isaaku è b̄ona gaan bà. ²⁰ Isaaku Luda náane kè, ben à sa'ole kè Yakubu kōn Isauone. ²¹ Kè Yakubu kú gaa lézī, ben à Luda náane kè, à sa'ole kè Yusufu n̄enone, ben à gbāa è a g̀ò à d̄onzi kè. ²² Kè Yusufu kà gana, ben à Luda náane kè, à Isarailino b̄ona Igipiti yā ò kōn lán aōé ke kōn à g̀ewao nà.

²³ Musa de kōn à dao Luda náane kè, ben aō à ùte ai mo aagō à ina gbera, kè aō è à àisi maa

yānzi. Aṣṣe vĩa ke doka kè Fili'auna diènero. ²⁴ Kè Musa bíta kù, ben à Luda náane kè, à gizi wà à sísi Fili'auna nénogbē né ũ. ²⁵ À sì wà wée tāawa kōn Luda gbēno de kuuna kōn pōnnaao durun guu guu plaaala. ²⁶ À diè kè wí kè wè daríma Kirisi yānzi de Igititi auzikila, zaake ziaa zĩ láadan à wée kúa. ²⁷ À ludanaanekena bé à tò à bò Igititi, èe vĩa ke Fili'auna pofènero, à zè gíngin lándõ à Luda kè wè e kōn wéeroo è bà. ²⁸ À ludanaanekena bé à tò à Banla zĩbaa diè kōn aru māmama kpèele gūao, le malaika gbēderi tón o ke n daudunaro yānzi. ²⁹ Isarailino Luda náane kè, aṣ bikù Isia Tēaaa lán tṣṣe kori bà. Kè Igititino yāa le, ben í dānla. ³⁰ Isarailino Luda náane kè, aṣ taa ò wà liga Yerikozi ai guu swēplaa, ben à bĩ kwè. ³¹ Kaarua Rahabu Luda náane kè, à gu'asiigwarino diè à n gwá maa-maa, ben èe kaate kōn ludayādarisainoro.

³² Mé be dia dṣṣ? Mé zé e mà Gidion yā oro ke Baraki ke Samusĩ ke Yefeta ke Dauda ke Samuēli ke annabino. ³³ Aṣ Luda náane kè, ben aṣ zĩ blè kínano, aṣ yā gṣṣ gbēnoe a zéa, aṣ lé kè Ludaa gbēne gbè è, aṣ músuno lé nākōa, ³⁴ aṣ té pāsĩ dè, aṣ bò fēdaa lézĩ, aṣ gbāaa è n gbāasaikēe guu, aṣ pāsĩ kù zĩ guu, aṣ pè bori pānde zĩkpēno, ³⁵ aṣ nṣgbēno né gēno fēe bōna gaan aṣo kpāmama. Wà mè ò n gbēkeno, ben aṣ gizi wà n gbarē, le wà fēe bōna gaan wà bō maa yānzi. ³⁶ Wà n gbēkeno fabò, wà n gbē kōn flāo. Wà mò kà n gbēkeno, wà n ká kpésiaan. ³⁷ Wà n pápa gbèo wà n déde, wà n zōkōre plaa kōn sagasio, wà n déde kōn fēdaao. Aṣ taa ò sã báa kōn blè báao dana. Aṣ gṣ kori, wà wée

támma, wà ìa dàmma. ³⁸ Anduna kuuna e k̄s̄ sínyoro. Ās̄ lik̄s̄aa z̄ò s̄èn k̄s̄n k̄p̄iii musun̄o, ās̄o kú gb̄èw̄ēēn̄o k̄s̄n kokot̄ēw̄ēēn̄o guu. ³⁹ Baa k̄è Luda gb̄ē p̄ìn̄o s̄áabu kp̄à ñ p̄íngi a náane k̄è ās̄o k̄è ȳānzi, ās̄o e p̄ó k̄è à à lé gb̄è̄ñ̄e ero, ⁴⁰ Luda ḡĩake à dīe, wà gwena maaa e de ñ p̄ólaa, le ās̄tonḡo papana wa sairo.

12

Luda a gb̄ēn̄o totona

¹ Beee ȳānzi wap̄in̄o se, lán s̄èedadeen̄o diwazi nà le, wà o kp̄á p̄ó k̄è è kp̄áween̄ozi k̄s̄n durun k̄è è wa kakūn aagao p̄íngi, wà bàkpak̄s̄s̄na k̄è Ludaa dīewe lé k̄s̄n menao. ² Wà w̄é̄ē pé Yesua k̄è b̄ò k̄s̄n wa ludanaan̄ek̄ena z̄éo bens̄o à z̄é p̄i k̄è papana. À gana lía f̄s̄, èe à w̄iȳā daro p̄on̄naa k̄è dianane ena ȳānzi, ben à gàa à v̄è̄ē Luda kíblekita oplazi. ³ À laasuu lé à ȳāa, lán à mena f̄s̄ k̄s̄n durunk̄eri k̄è ās̄ íbet̄ē beee taka kp̄aon̄o, le àton kp̄asa a k̄ā garo ȳānzi. ⁴ Zaake a ōsikana k̄s̄n durun-o guu, ée ze a gi ai a gaa a gaoro. ⁵ N̄òs̄eȳīkūȳā k̄è wà òare lán n̄én̄o bà s̄àagun ȳó? Wà bè:

Ma né, tó Dii e n totoo, ñton dīe p̄āro.

Tó à kp̄àk̄enzi, ñton tó n k̄ā garo.

⁶ Zaake gb̄ē k̄è Dii yezin è toto, è w̄é̄ē t̄ā gb̄ē k̄è à s̄i a né ūua.

⁷ À w̄ét̄amma dīe totona ū. Luda bé èe beee keare, k̄è à n̄én̄on a ū ȳānzi. Né kee kuu k̄è à de ḡí à à totoz̄is̄? ⁸ Tó èe a toto lán a né kp̄aaan̄o bàro, ènd̄ē à n̄én̄on a ūro, gitas̄ot̄on̄en̄on a ū. ⁹ Wá den̄o v̄i anduna k̄è ās̄ wa toto, ben wa ñ ȳā mà. Lán à de le nà, wà mì sīe wa ninii Den̄e de beeela w̄àḡo kuu.

¹⁰ Wa deno wa toto gurɔplaapo ũ aõ ãndõ lén. Luda è wa toto wa kaarana yãnzime, le wa kuuna e àgõ adona lán à bà. ¹¹ Totona kee pɔnnaa vī a gurɔaro, sé pɔsīaa, mɔde gbē kè totona pì ní kékeno è à gbè e zāa bɔna maa kɔn aafiao ũ.

¹² Beee yãnzī à a ɔ kè aõ gõ dɔazino kɔn a gbá kè aõ gõ teeenɔ gba gbāaa, ¹³ à zé sé súusu, le amɔa kè ée tɔtɛno tón kɔ̃ kũro, aõ gõ kɔn aafiao.

¹⁴ À wete àgõ nna kɔn baade píngio, a kuuna gõ adona, zaake tó gbē kuuna adonaro, eé Dii ero. ¹⁵ À làakari ke, a gbēke tón kora Luda gbēkekennenzi à gõ fīndio'a ũ a té, à ĩa da gbēnoa pari à ní yakaro. ¹⁶ A gbēke tóngõ de pápakeri ke ludayadarisai ũ lán Isau bàro. À a daudukeze yà pó gèn do blena yãnzī. ¹⁷ Á dõ kè à sa'ole wete a dea zāa, ben Luda gine. Baa kè à wete kɔn wé'io, èe zé e à yā kè à kè liero.

Luda bà kuunaño zi kɔn à dufuo

¹⁸ Èe ke Sinai kpīi kè weé f̃ wà ɔ kean a s̃ziro, kè èe té kũ à gusiaa vī kɔn gu bùgubuguo kɔn zàga'iao ¹⁹ kɔn kákaki'ɔ kɔn Luda kòto gbāao. Kè Isarailino kòto pì mà, aõ agbaa kpàne wà bè àton yāke oñne d̃ro, ²⁰ zaake aóé yā kè à diéñne kèkii f̃ro à bè: Baa pókādee bé à nà kpīi pì, wà pápa gbèò wà de. ²¹ Luda pitana pì né vīa yāme maamaa ai Musa bè, vīa a kũ, ée lugalugaa.

²² Mɔde a s̃ Zayɔn kpīizi kɔn Luda Wèndide wete Yerusalemu kè kú musuo kɔn à malaika pariparii kè aõ kakōana gweeno ²³ kɔn daudu kè aõ tó kēna gweeno kakōanao kɔn Luda kè de gbē sānda píngi yākpakeri ũuo kɔn gèwāa gbē maaa kè aõ gõ pa-panano ²⁴ kɔn Yesu kè de Luda bà kuunaño dufu

yākekəri ūuo kōn à aru fāfāna kè èe yā maaa oo de Abila pólāao.

²⁵ À làakari ke àton gí yā'ori pì yā maziro. Lán gbē kè aā gí Luda lédamma mazi tōte kènno e boro nà, wapino se, lán Luda e lé daawa zaa musu, tó wa kpee line, weé wa pó o dōó? ²⁶ À kòto tōte lugaluga yā, ben à lé gbē à bè, é guu lugaluga gēn do do, èe ke tōte adonlo, kōn musuome sa. ²⁷ Kè à bè, gēn do do, beee e beewe Luda pókēna kè eé lugalugaa pino é gē zélame, le pó kè è lugaroono e àgō kuu. ²⁸ Beee yānzi lán wée kpata kè è nigāroo blee nà, wà Luda sáabu kpá, wàgō donzi keene lán à yezi nà, wàgō mì siene viakenane guu. ²⁹ Zaake wa Luda né té kè è kūrmmame.

13

Lédamma

¹ À wée tā àgō gbēke vi kōo. ² À làakari do nibyaarikenaa, zaake len gbēkeno malaikano yàari kè dōna sai le. ³ À tó gbē kè wà ní ká kpésiaa guuno yā doagu lán á kúnyo kpésiaan bà, kōn gbē kè wèe wée tāmmano, lán ámbè wèe wée tāaawa bà. ⁴ Baade gae nosena da yā bèedeē ū. Aōton ní daekii gbāsī kpáro, zaake Luda é yākpae ke kōn zinakerino kōn pāpākerino. ⁵ Yena ozi tón doare aere. À ze kōn pó kè á vīo, zaake Luda bè:

Mé n tónlo,
mé pā kpanzi zikiro.

⁶ Beee yānzi wèe kùgbāaa ke wà be:

Diin ma donleri ū,

vīa é ma kūro.

Bón gbēntee é fō à kemee?

Sa yāpura ona

⁷ À tó a dɔn'aedee kè aã Luda yã òareenɔ yã dɔagu. À n̄ kuuna tàasi ke ai à léa à Luda náane ke lán n̄ bà. ⁸ Yesu Kirisi dɔnkɔ gĩa kɔn gbãao ai gurɔ pínɡi. ⁹ Àton tó wà a sãsa kɔn yã nibɔ pari dannenanɔoro. À maa wa swègbãaa e Luda gbêkeε guu, èe ke sa'opɔble yã kè è àre ke ke gbê kè aã zèonɔneronlo. ¹⁰ Bisakuta sa'orinɔ zé vī wà sa'okii kè wá vī pɔblee blero. ¹¹ Sa'oriki è gẽ Ludakukiin kɔn tubɔ aruo durunɔ kɛnnena yãnz̄i, ben wè à gè kpata bùra kpεε. ¹² Beee yãnz̄i Yesu gà wéte kpεε se, à gbãsi bò gbɛnɔn kɔn a zĩnda aruo. ¹³ Wà bɔ wà gá à kiia bùra kpεε, wí wa kũo se. ¹⁴ Zaake wá wéte kè eégɔ kuu vī kèro, wéte kè èe mɔɔn wa wée dɔzi. ¹⁵ Beee yãnz̄i wàgɔ Luda sáabu kpá yãana sai Yesu gáz̄i wa sa'ona ũ. Gbaa kè à s̄isirinɔ è m̄on gwe. ¹⁶ À làakari dɔ maakena kɔn kɔgbêkenaoa. Sa beee taka ona bé è ká Ludanε. ¹⁷ À a dɔn'aedeenɔ yã ma à mì sieñne, le aã e wà z̄i ke kɔn pɔnnaao, zaake aã de gbê kè aóé n̄ z̄i yã t̄k̄é Ludanɛnɔ ũ. Tó aãe z̄i keε kɔn lésuuo, eé àre kearero.

Lézammana

¹⁸ À adua kewe. Yákee e wa swè vīro, weègɔ yezi wàgɔ kú wa d̄rɔa yã pínɡi guu. ¹⁹ Má wée keawa à adua kemε, at̄ensa mà e mà mó a kiia kpakpaa.

²⁰ Luda Aafiade kè wa Dii Yesu f̄e b̄na gaan s̄ad̄ariki ũ a bà kuunawao gurɔ pínɡi aru gáz̄i, ²¹ à a keke kɔn maa pínɡio, le à à p̄oyezi ke à yã kè k̄anε ke wa guu Yesu Kirisi gáz̄i. Àmbe à gakui vī gurɔ pínɡi, aami.

²² Ma gbẽno, ma wée kèawa àgõ lédamma yã pì kũna kõn menao, zaake takada kè má kèaree bítarò.
²³ Àgõ dõ kè wà wa gbẽnò Timoti gbàre. Tó à kà kè tia, wé mó a gwa lèdo. ²⁴ À ì kpá a dòn'aèdeenò a n pínghi kõn Luda gbẽnò pínghi. Itali búsudeenò ì kpàawa.
²⁵ Luda gbèkèe kèare a pínghi.

Luda yá takada kǝn Bokobaru yáó
The New Testament and portions of the Old Testament
in the Bokobaru language of Nigeria

copyright © 2005 SIM International

Language: Bokobaru

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

c31548a1-5316-53c2-be42-674e0e4c5ae5